

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА

Факультет історії, політології і міжнародних відносин
Кафедра історії України і методики викладання історії Педагогічний факультет
Кафедра педагогіки та освітнього менеджменту імені Богдана Ступарика
Кафедра історії України і методики викладання історії

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Сучасні освітні технології

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)
ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
014.03 «СЕРЕДНЯ ОСВІТА (ІСТОРІЯ)»
Спеціальність No 014.03 «СЕРЕДНЯ ОСВІТА (ІСТОРІЯ)»

галузі знань No 01 Освіта / Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
педагогіки та освітнього менеджменту
імені Богдана Ступарика
Протокол № 01 від 28 серпня 2023 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Педагогіка новітньої школи. Тьюторство
Викладач (-і)	завідувачка кафедри педагогіки та освітнього менеджменту імені Богдана Ступарика, к.п.н., доцент Любов ПРОКОПІВ
Контактний телефон викладача	+380995234550
Е-mail викладача	Liubov.prokopiv@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Консультації відбуваються онлайн та офлайн Вівторок – 14-16.00. Асинхронна комунікація здійснюється впродовж усього процесу вивчення дисципліни, в межах робочого часу на https://d-learn.pnu.edu.ua/ .

2. Анотація до навчальної дисципліни

До змісту даного курсу включені знання з різних областей наук: педагогіки, психології, фахових методик, сучасними технологіями Підготовка майбутнього педагога до професійної діяльності передбачає ознайомлення з сучасними досягненнями і проблемами, що стосуються всіх рівнів і видів освіти, як первинної підготовки, так і дистанційної освіти та навчання упродовж всього життя. В основі навчальної дисципліни покладено проблемно-дослідницький підхід до організації пізнавальної діяльності учнів, розвиток здібностей до творчої професійної діяльності, зв'язок і організацію навчання з рівнем формування педагогічних умінь. Основні теоретичні положення, ідеї курсу розглядаються через призму педагогічних механізмів, закономірностей, законів природного розвитку людини, її пізнавальної діяльності, становлення особистісних рис, що є умовою творчого пошуку вчителем (тьютором) шляхів, методів, засобів організації педагогічної взаємодії з учнями, здійснення опосередкованого впливу на особистість. Загальні положення спираються на знання здобувачами освіти філософії як методологічної бази, психології як теоретичної основи і сприяють кращому подальшому оволодінню методикою психолого-педагогічної діяльності у закладах повної середньої освіти, у тому числі й профільної.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни є забезпечення загальнопедагогічну і професійну підготовку майбутнього вчителя, озброїти здобувачів вищої освіти ґрунтовними знанням теоретичних основ сучасної інноваційної педагогіки, сформувані умінь і навички, необхідні для організації навчання і виховання учнів в умовах реформування освіти відповідно до Закону України «Про освіту».

Основними цілями вивчення дисципліни є:

знання:

- ключових положень і проблематики сучасних освітніх технологій;
- основних етапів та сучасних тенденцій розвитку освітніх технологій;
- теоретико-методологічних підходів до вивчення предмета,
- основи освітніх технологій, методологічних основ та дидактичних принципів інноваційної освіти; склад, структуру, принципи реалізації та функціонування сучасних освітніх технологій технологій,

- базових та прикладних освітніх технологій;

- комплексу програмно-технічних засобів, методик та організаційних заходів, які дозволяють ефективно реалізовувати принципи сучасного навчання;
- теоретичні засади використання технологічного підходу у професійній освіті;

вміння:

- визначати та розвивати готовність до сучасної освітньої діяльності;
- проектувати освітні технології;
- порівнювати та обирати сучасні інноваційні технології навчання;
- здійснювати планування, організацію та реалізацію сучасних інноваційних технологій навчання .
- забезпечувати ефективну комунікацію у процесі запровадження сучасних освітніх технологій;
- дотримуватися етичних принципів комунікації у навчанні;
- оцінювати, переймати та розповсюджувати досвід інноваційної діяльності в освіті;

- адаптувати освітню діяльність до вимог і умов навчального процесу;
- автономно та ініціативно використовувати сучасні освітні технології в освітній діяльності.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Інтегральна компетентність:

- **ІК.** Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, що потребують інтеграції знань і прийняття рішень у практиці викладання історії і суспільствознавчих предметів у навчальних закладах середньої освіти та у процесі навчання за спеціальністю, що передбачає застосування теорій та методів професійно спрямованих наук і характеризується комплексністю та невизначеністю педагогічних умов організації навчально-виховного процесу в основній (базовій) середній школі.
- **ЗК 7.** Здатність генерувати нові ідеї, вміння диференціювати традиційні та інноваційні способи вирішення завдань та знаходити межі їхнього застосування у навчальному процесі.
- **ЗК 8.** Здатність забезпечувати особисту та групову відповідальність за дотримання виконавської дисципліни, вміння визначати і наполегливо реалізовувати поставлені завдання і взяті обов'язки.
- **ФК 4.** Здатність до розуміння теоретичних і практичних засад педагогіки, психології і сучасних освітніх технологій.
- **ФК 10.** Здатність застосовувати інтерактивні методи і сучасні освітні технології навчання.
- **ФК 12.** Здатність оцінювати суспільні явища, процеси і тенденції в Україні та світі, аналізувати та оцінювати проблеми у сфері освіти, визначати сприятливі умови для її прискореного інноваційного розвитку, що дозволить в умовах неповної (недостатньої) інформації інтегрувати знання для розв'язання суспільно важливих та особистих проблем.
- **ФК 16.** Здатність усвідомлювати суспільний статус і призначення професійної діяльності вчителя історії, здійснювати самооцінку та корегування пізнавальної діяльності, аналізувати, досліджувати та поширювати передовий педагогічний досвід.

- Програмні результати навчання

- **ПРН 4.** Знати теоретичні і практичні основи педагогіки і психології, сучасних освітніх технологій, особливості організації та проведення навчально-виховної роботи відповідно до положень нормативно-правової бази національної системи освіти.
- **ПРН 12.** Здійснювати планування, організацію та реалізацію сучасних інноваційних технологій навчання історії і правознавства на основі особистісно-орієнтованого та компетентнісного підходів.
- **ПРН 16.** Брати участь у командній роботі, застосовувати оптимальну стратегію діяльності і приймати обґрунтовані рішення у складних і часом непередбачуваних професійних і життєвих ситуаціях, що потребує застосування нових підходів і прогнозування, усвідомлення власної відповідальності.
- **ПРН 18.** Оцінювати, пояснювати та аналізувати суспільні явища, процеси і тенденції в Україні та світі, освітні проблеми, пропонувати способи їх розв'язання, що дозволить в умовах неповної (недостатньої) інформації інтегрувати знання для розв'язання власних та суспільних проблем.
- **ПРН 20.** Вдосконалювати з високим рівнем автономності здобуті під час навчання компетентності, усвідомлювати призначення професійної діяльності вчителя історії і суспільствознавчих предметів, а також потреби систематично підвищувати професійну кваліфікацію через навчання протягом життя.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	18 год.
семінарські заняття/практичні/лабораторні	22 год.
самостійна робота	50 год.

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний /вибірковий
4	014 Середня освіта. Історія	2	Нормативний

Тематика навчальної дисципліни

Тема, план	Кількість годин		
	Лекції	Семінарські заняття	Сам. робота

<p>Тема 1. Загальна характеристика сучасного освітнього простору. Поняття про технології в освіті.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття педагогічної та освітньої технології.. 2. Складові елементи педагогічної технології 3. Класифікації педагогічних технологій. 4. Ефективність використання 5. Історичний та теоретичні аспекти педагогічної технології. 6. Сутність і особливості педагогічної технології 7. Класифікація освітніх технологій навчання. 	2 год	2 год	7 год
<p>Тема 2. Загальні засади педагогічної інноватики.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність базових понять педагогічної інноватики. 2. Порівняльний аналіз традиційного та інноваційного навчання. 3. Інновації та передовий педагогічний досвід 4. Вітчизняні авторські педагогічні технології 5. Традиційне та інноваційне навчання: порівняльний аналіз. 6. Критерії ефективності технологій навчання. 5. Проблеми впровадження та готовності учителя мови та літератури до імплементації новітніх технологій 	2 год	2 год.	7 год
<p>Тема 3. Сучасні освітні технології як засіб активізації навчання у ЗСО</p> <p>Проблеми втілення освітньої технології у ЗСО</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Предметно орієнтовані технології 2. Партнерські технології 3. Організація проблемного навчання 4. Види інтенсивних технологій 5. Впровадження квест-технологій у навчальний процес ЗОШ 6. Поняття про квест-технології, їх особливості. 7. З виникнення квест-технологій. 8. Український досвід впровадження квест-технологій. 	2 год.	4 год.	7 год
<p>Тема 4. Компетентісно зорієнтована освіта</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутнісні ознаки компетентісно зорієнтованої освіти. Закони, закономірності, принципи компетентісної освіти. 2. Зміст, структура поняття «компетентність» <ol style="list-style-type: none"> 1. Критерії, показники, рівні сформованості компетентності особистості учня та діагностичний інструментарій. 2. Технологія програмованого навчання: цілі і завдання; принципи програмованого навчання; етапи реалізації технології. 3. Поняття «занурення» у педагогічному процесі. <ol style="list-style-type: none"> 4. Технологія концентрованого навчання. 5. Особливості та етапи інтегративної технології навчання. 6. Технології дистанційного навчання 7. Принципи і правила проведення інтегрованих та бінарних навчальних занять. Оцінювання в інтегральній технології. 8. Синанон метод як засіб підготовки до професійної діяльності. 9. Ігрові технології навчання. Методика організації та проведення дидактичних ігор в системі управління навчально-творчою діяльністю учнів. 10. Вимоги до проведення ігор. Методи і засоби навчання, які використовуються під час здійснення кожного з етапів гри. 11. Метод «Коло ідей» 	2 год.	4 год.	7 год

<p>Тема 5. Особистісно-орієнтована освіта: теорія і практика</p> <ol style="list-style-type: none"> Сутнісні ознаки особистісно зорієнтованої освіти). Базові поняття особистісно орієнтованого навчання. Методики, технології особистісно-орієнтованого навчання і виховання. Коучинг як технологія навчання: сутність, призначення, мета і завдання застосування, принципи навчального коучингу, етапи реалізації Психолого-педагогічна сутність технологій інтерактивного навчання. Групові тренінги, «мозкова атака», мікрофон, Робота в малих групах, «займи позицію». Прес метод, акваріум, рольові ігри та інші 	2 год	4 год	7 год
<p>Тема 6. Технології інтерактивного навчання План</p> <ol style="list-style-type: none"> Сутність і особливості інтерактивного навчання. Принципи інтерактивного навчання. Кейс технології при викладанні освітніх компонент у ЗСО Технологія навчальної дискусії: поняття та особливості навчальної дискусії; умови проведення ефективних дискусій у навчанні; загальні етапи 	2 год.	2 год	7 год
<p>Тема 7. Метод проєктів як різновид інноваційних педагогічних технологій. Поняття про педагогічне проєктування як універсальну освітню технологію.</p> <ol style="list-style-type: none"> Суть проєктної технології навчання. 2.3 історія виникнення проєктної технології. Типологізація (класифікація) педагогічних проєктів у ЗСО. Готовність викладача до створення та реалізації навчального проєкту. Практичні етапи роботи над навчальним проєктом. Захист та оцінювання проєктів. Особливості організації дослідницьких проєктів 	2 год	2 год.	7 год
<p>Тема 8. Цифрові технології навчання.</p> <ol style="list-style-type: none"> Програмні засоби навчання. Інтернет-ресурси. Мультимедіа . Персоналізація навчання, адаптивне навчання Розвиток неформальної освіти (наприклад, MOOC – масових відкритих онлайн курсів), відкритість і доступність освіти Мобільне навчання (використання мобільних смарт пристроїв для навчання) STEAM-освіта (Science, Technology, Engineering, Art, Mathematic) Нейромережі 	4 год	2 год	7 год

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Сума балів	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
			Іспит	Залік
	90 – 100	A	відмінно	зараховано
	80 – 89	B	добре	
	70 – 79	C	задовільно	
	60 – 69	D		
	50 – 59	E		
	26 – 49	FX	незадовільно	не зараховано

Оцінювання здійснюється відповідно до: Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті [Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника \(Редакція 6\) \(введено в дію наказом ректора №309 від 19.05.2023 р.\)](#); [Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника \(введено в дію наказом ректора № 309 від 19.05.2023 р.\)](#)

Поточний контроль 25 (усне та письмове оцінювання)
 Тести 10
 КСР 5
 Самостійна робота (Інд.завдання, презентації) 10
 50 - у сумі максимальна кількість балів
 Залікова робота – 50 балів Всього 100 балів

Вимоги до письмових робіт	<p>Письмові роботи пропонуються у формі тестових завдань, розміщених у системі d-learn та проектних робіт. Написання письмової контрольної роботи є обов'язковим для виставлення підсумкової оцінки. Контрольна робота виконується у системі е-навчання на семінарському занятті № 8.</p> <p>Терміни написання: денна форма – на парі, заочна форма – за 10 днів до сесії</p>
---------------------------	---

Семінарські заняття	<p>У ході поточного контролю здійснюється усне та письмове опитування з тем, передбачених для практичних занять. Також здійснюється контроль самостійної роботи відповідно до визначеної тематики. Оцінювання знань та науково-пошукової роботи здобувачів вищої освіти на практичних заняттях проводиться за 5-ти бальною шкалою.</p> <p>На практичному занятті оцінюються як теоретичні, так і практичні творчі завдання: «відмінно» – здобувач освіти міцно засвоїв теоретичний матеріал, глибоко і всебічно знає зміст освітньої компоненти, основні положення теорій, логічно мислить і будує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання у практичних діях, здійснює творчий підхід, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок, сформовані компетентності. На високому рівні вміє використовувати сучасні інноваційні цифрові інструменти і технології для пошуку, збереження і оброблення інформації;</p> <p>«добре» – здобувач освіти добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами теорії та практикою впровадження навчального матеріалу, аргументовано викладає його; має практичні навички, володіє компетентностями, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного матеріалу;</p> <p>«задовільно» – здобувач освіти в основному опанував теоретичними знаннями практичні навички та компетентності, орієнтується в теоретичному матеріалі, але непереконливо відповідає, знання є невпевненими або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності, не вміє оцінювати і порівнювати педагогічні аспекти, пов'язувати їх із майбутньою діяльністю. Вміє використовувати сучасні цифрові інструменти і технології для навчання, виховання і розвитку особистості;</p>
---------------------	---

	«незадовільно» – здобувач освіти не опанував навчальний матеріал дисципліни, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутні наукове мислення, практичні навички не сформовані. Не вміє проводити наукові дослідження та аналізувати їхні результати. Не здатний критично мислити, аналізувати. Не впроваджують цифрові інструменти і технології у практиці роботи педагога
Умови допуску до підсумкового контролю	Умовами допуску до підсумкового контролю є рейтинг 25 балів впродовж практичних занять (письмові роботи, усні відповіді). Умови допуску до підсумкового контролю (екзамену) передбачають дотримання Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника: https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/05/poriadok-orhanizatsii-ta-provedennia-otsiniuvannia-uspishnosti-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity.pdf
Підсумковий контроль	Форма контролю: екзамен форму задачі (комбінована); Підсумковий контроль здійсню згідно Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника: https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/05/poriadok-orhanizatsii-ta-provedennia-otsiniuvannia-uspishnosti-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity.pdf
<u>7. Політика навчальної дисципліни</u>	
Письмові роботи	Письмові роботи пропонуються у формі тестових завдань, розміщених у системі d-learn, та проєктних робіт. Терміни написання: денна форма – на занятті, заочна форма – за 10 днів до сесії
Академічна доброчесність	Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про обігання та виявлення плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/04/nova-redaktsiia-polozhennia-pro-zapobihannia-akademichnomu-plahiatu.pdf Ідентифікація занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідують лекції і практичні заняття курсу.
Ідентифікація занять	Організація освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті визначається Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора № 417 від 03.07.2023 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/08/polozhennia-pro-osp_7-redaktsia.pdf та луски семінарських (практичних, лабораторних) занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Студент зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття відповідно до положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора №309 від 19.05.2023 р.) https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/05/poriadok-orhanizatsii-ta-provedennia-otsiniuvannia-uspishnosti-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity.pdf
Додаткові бали	Ідентифікація може отримати додаткові бали згідно до Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора № 309 від 19.05.2023 р.) https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/05/poriadok-orhanizatsii-ta-provedennia-otsiniuvannia-uspishnosti-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity.pdf

Неформальна освіта	<p>Неформальна освіта зараховується згідно Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора № 673 від 24.11. 2022 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf</p> <p>Рекомендовані платформи: Prometheus Coursera EdEra та ін.</p>
--------------------	--

. Рекомендована література

1. Актуальні проблеми розвитку вищої освіти: навч.-метод. посіб. / Стинська В.В., Прокопів Л.М., Нагачевська З.І., Савчук Б.П., Стражнікова І.В., Ковальчук В.М., Салига Н.М. [За заг. ред. В.Стинської, Л.Прокопів]. Івано-Франківськ, 2021. 430 С.
2. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології. Київ: Академвидав, 2015. Видання третє. 351с.
3. Драйден Г., Вос Дж. «Революція у навчанні». К. 2011 542 с.
4. Зайченко І. В. Педагогіка : навчальний посібник. К, «КНТ», 2008. 528 с.
5. Карпенко О., Прокопів Л. Вища освіта у контексті євроінтеграції: *навчально-методичний посібник. Дрогобич, 2019. 148 с.*
6. Концепція реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року: схвалена Кабміном України 14.12.2016р. №988-Р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0641729-15>
7. Мариновська О.Я. Педагогічна інноватика & Менеджмент інновацій: *навчально-методичний посібник.* Івано-Франківськ : Місто НВ. 2019. 504 с.
8. Педагогічні технології: теорія та практика /За ред. М.В.Гриньової. Полтава, 2014. 111 с.
9. Пехота О. М., Кіктенко А. З., Любарська О.М. та ін. Освітні технології: *навчально-методичний посібник.* К., 2011. 256 с.
10. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 № 1556-VII URL: <http://www.zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
11. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 №2145-URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
12. Прокопів Л. Інноваційні технології навчання і виховання у ВНЗ: *навчально-методичний посібник.* Івано-Франківськ, 2017. 166 с.
13. Хрестоматія з «Інноваційних технологій у ЗВО» / Упорядник Прокопів Л.М. URL:<https://pnu.edu.ua/%D0%BD%D0%B0%D1%83%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D0%B0-%D0%B1%D1%96%D0%B1%D0%BB%D1%96%D0%BE%D1%82%D0%B5%D0%BA%D0%B0/>
14. Цюняк. О.П. Професійна підготовка майбутніх магістрів початкової освіти до інноваційної діяльності: теоретичні і методичні засади: Монографія. 2020. 335 с.
15. Янкович О. Освітні технології у короткому викладі : навч.-метод. посіб. для вчителів, вихователів та студ. пед. закл. Освіти. Т. : Астон, 2016. 159 с.
16. Prokopiv, L. etc., Apoio social para a família à criança com deficiência é a ferramenta da política social da Ucrânia. Laplage Em Revista, 7(3), p.473-478. <https://doi.org/10.24115/S2446-62202021731333p.473-478>
17. Prysiazhniuk, L., Gusak, L., Prokopchuk, V., Prokopiv, L., Vyshnivska, N., & Romanenko, L. (2021). Training Primary School Teachers to Organize Collective Forms of Work in Small Rural Schools. Revista Romaneasca Pentru Educatie Multidimensionala, 13(2), 147-166. <https://doi.org/10.18662/rrem/13.2/415> (Web ov Siense)
18. Bilavych H., Didukh I., Stynska V., Prokopiv L., Fedchyshyn N., Savchuk B., Fedoniuk L. Development of inclusive education in ukraine in the context of world trends. Wiadomości Lekarskie, V. LXXV, Issue 4. Part 1, April 2022. P. 891 – 899. URL: <https://wiadlek.pl/wp-content/uploads/archive/2022/04/WLek202204125.pdf>.

Додаткова

1. Бех І. Д. Особистісно зорієнтоване виховання : Наук.-метод. посіб. / І. Д. Бех; Ін-т змісту і методів навчання. - К., 1998. - 204 с.
2. Бурлак Д. Використання інноваційних технологій навчання під час підготовки майбутніх педагогів професійного навчання в галузі охорони праці Актуальні питання гуманітарних наук 2021 . Вип 36, том 1, 2021 с.225 -235 URL: http://www.apfn-journal.in.ua/archive/36_2021/part_1/38.pdf
3. Мисан В.О. Багатоперспективність у змісті шкільного курсу як основа розвитку критичного мислення учнів // <http://lib2.znate.ru/docs/index-294475.html?page=3>
4. Михайліченко М.В., Рудик Я.М. Освітні технології: навчальний посібник. – К.: ЦП «КОМПРИНТ», 2016. 583 с.
5. Осадчий І.Г. Освітні технології для сільської школи [Текст] : матеріали Всеукр. проекту АПН України "Педагоги-новатори в Україні", "Директор школи, лицею, гімназії", 2019. -44 с.

6. Пехота О.М. Особистісно-орієнтована освіта і технології. URL[електронний ресурс]: <http://lib.chdu.edu.ua/pdf/naukpraci/pedagogika/2000/7-1-4.pdf>
7. Прокопів Л. Інформаційні технології навчання: *навчально-методичний посібник*. Івано-Франківськ, 2014. 160 с.
8. Прокопів Л. Інформаційні технології навчання: *навчально-методичний посібник*. Івано-Франківськ, 2014. 160 с.
9. Прокопів Л., М. Сидорук О.М. Використання інноваційних технологій навчання як ефективної комунікації в освітньому процесі закладу вищої освіти. *Освітні обрії*. 2020, №1(15). С. 75-79.
10. Прокопів, Л., Корчига, Є. Інноваційні технології удосконалення професійного розвитку майбутніх викладачів іноземної мови. Матеріали всеукр. наук.-практ. конф. «Професійна підготовка фахівців у вимірі нових освітніх реалій». Івано-Франківськ, 2018. С.29 -35.
11. Стинська В. В, Прокопів Л.М. Інноваційні методики викладання дисциплін у ЗВО в процесі магістерської підготовки *Гірська школа Українських Карпат*. 2020. № 22. С. 145 – 150
12. Терно С.О. Теорія розвитку критичного мислення сучасна методологічна основа історичної освіти. *Особистість в єдиному освітньому*
13. Чепіль М., Дудник Н. Педагогічні технології: *навчальний посібник*. К.: Академвидав, 2012. 224 с.
14. Щербань П.М. Навчально-педагогічні ігри у вищих навчальних закладах: навч. посіб. К.: Вища шк., 2004. 207 с. URL: <http://www.twirpx.com>.
15. Янкович О. І. Освітні технології сучасних навчальних закладів: *навчально-методичний посібник*. Тернопіль, 2015. 212 с. Пехота О.М. Особистісно-орієнтована освіта і технології. URL[електронний ресурс]: <http://lib.chdu.edu.ua/pdf/naukpraci/pedagogika/2000/7-1-4.pdf>

Викладач

Любов ПРОКОПІВ